

Tot slot: een betere toekomst voor ons allemaal

Foto: Bart de Gouw

Dr. ir. Aalt Dijkhuizen,
Voorzitter Raad van Bestuur

De discussie over de 'intensieve' veehouderij leidt bij tegenstanders al snel tot de roep om een flinke krimp of zelfs een algeheel verbod. Sommige politieke partijen hebben dit expliciet in hun programma staan. Het meest vergaande besluit tot nu toe betreft de nertsenfokkerij, die als bedrijfstak eerder dit jaar door de Tweede Kamer is verboden. Een krachtdadig besluit ten faveure van dierenwelzijn, maar leidt dit ook tot het gewenste resultaat? Natuurlijk, het veegt het straatje in Nederland schoon, maar wat schiet de nerts ermee op? Niets zou ik zeggen, integendeel. De vraag naar bont gaat gewoon door, en neemt met name onder jongeren zelfs weer toe. Om daarin te voorzien, moet het product van elders komen. Van Polen en China om maar eens twee belangrijke productielanden te noemen. Maar wie daar de intensieve veehouderij wel eens bekeken heeft, weet één ding zeker: het dierenwelzijn ligt er ver beneden 'Amsterdams peil', heel ver. Het besluit van de Tweede Kamer, hoe zorgvuldig ook genomen, leidt dus niet tot een zorgvuldige(r) veehouderij. Een besluit ook met veel verliezers: de Nederlandse nertsenfokker, de Nederlandse economie en niet in de laatste plaats de nerts. Hoe goed ook bedoeld, die kant moeten we dus niet op voor een betere toekomst. Maar wat dan wel?

De meest voor de hand liggende manier is ons te laten leiden door de markt. Anders dan de kiezer, stemt de consument met haar aankopen immers elke dag. Weliswaar fors beïnvloed door reclame, aanbiedingen en campagnes, maar wel duidelijk. Toch is ook dat niet dé oplossing. Als de consument niet weet wat er allemaal gebeurt, laat staan hoe het anders kan, komen we niet echt verder. De auto was er ook nooit gekomen, als we alleen maar vraaggedreven hadden gewerkt. Bij vraag en aanbod is altijd sprake van een wisselwerking, van een wederzijdse beïnvloeding.

Dus is het zaak, dat we met de kennis die we hebben of kunnen genereren, laten zien wat er kan en waar relevant uitproberen in de markt. De recente introductie van het zogenaamde tussensegment bij varkensvlees is daarvan een heel mooi voorbeeld. Niet meteen een revolutionaire stap die maar weinig consumenten willen nemen, maar door aan te sluiten bij haalbare wensen van een grote groep consumenten wel een duidelijke stap voorwaarts naar een betere toekomst voor het welzijn van het varken en de positie van de producent. En als het echt aanslaat ook een prachtige basis om onze internationale positie verder te versterken, en daarmee de Nederlandse economie. Misschien wordt voor het gevoel van de criticasters het eigen straatje hierdoor minder schoon dan bij een forse krimp of een totaal verbod van de sector, maar het leidt opgeteld wel tot een grote vooruitgang en we verplaatsen in ieder geval niet het probleem. Kortom, dit biedt perspectief.

Om meer van die stappen te kunnen zetten, is het gewenst beter zicht te krijgen op wat er allemaal moet en kan om de gangbare veehouderij een gerespecteerde toekomst te bieden. Daar is deze bundel nu precies op gericht. Een bundel van essays die laten zien, dat het daarbij om heel veel zaken gaat. En ook dat er niet één oplossing is, maar dat vele wegen naar Rome leiden. Zo zit de werkelijkheid nu eenmaal in elkaar. Er is hier geen simpel spoorboekje, dat ons de kortste weg aangeeft naar de plaats van bestemming. We hopen dat de ideeën die in de essays zijn opgebracht de discussie zullen verrijken en er toe bijdragen dat we niet in te eenvoudige en eenzijdige besluiten als krimp of verbod van de moderne veehouderij vluchten. Wageningen UR draagt op deze wijze – hoe beperkt misschien ook – graag haar steentje bij als onderdeel van

'Laten we met elkaar zorgen die positie te handhaven en verder uit te bouwen'

de 'gouden driehoek' van overheid, bedrijfsleven en kennisinstellingen. Een gouden driehoek, die Nederland in de agrifoodsector zo'n vooraanstaande positie heeft gegeven. Met voor ieder daarin een eigen rol: de overheid om de juiste maatschappelijke randvoorwaarden te definiëren, de kenniswereld om nieuwe mogelijkheden te initiëren en het bedrijfsleven om de kansen in de markt te realiseren. En dat alles in nauwe onderlinge afstemming. Vooral dit laatste heeft Nederland op dit terrein de voor-sprong gegeven en groot gemaakt. Laten we met elkaar zorgen die positie te handhaven en verder uit te bouwen. Zeker nu er naar de toekomst toe met de groei van de wereldbevolking en de toename van de welvaart alleen maar meer voedsel zal moeten worden geproduceerd en juist ook de vraag naar dierlijke producten sterk zal stijgen. Een recente internationale conferentie in Den Haag over voedselzekerheid, met ruim zestig landbouwministers, heeft nog eens duidelijk gemaakt hoe belangrijk het is dat we de voedselproductie op een verantwoorde manier weten uit te bouwen.

Wageningen UR heeft wat kennis en onderzoeksmogelijkheden betreft de wijsheid zeker niet alleen in pacht. Daarom zijn onze onderzoekers elk voor zich zeer actief in internationale netwerken en participeren we als organisatie in allerlei nationale en internationale samenwerkingsverbanden. Recent hebben we een prachtig verband weten te initiëren met vooraanstaande collega-kennisinstellingen in de belangrijkste voedselproducerende landen. Dit betreft CAAS in China, Embrapa in Brazilië, University of California in Davis USA, INRA in Frankrijk en Massey University in Nieuw-Zeeland. Een coalitie waarmee we krachten kunnen bundelen en nieuwe mogelijkheden voor onderzoek en innovatie hopen aan te boren. De vragen waarvoor we

staan zijn complex en internationaal van aard. Willen we daadwerkelijk een betere toekomst realiseren voor mens en dier, dan zullen we er samen tegenaan moeten en niet alleen ons eigen straatje schoonvegen. Wageningen UR zet daar graag op in!

Dr. ir. Aalt Dijkhuizen
Voorzitter Raad van Bestuur